

Univerzita Karlova, Fakulta tělesné výchovy a sportu

Laboratoř sportovní motoriky

Posudek oponenta bakalářské práce

Název bakalářské práce: Úroveň pohybových schopností žáků základních škol s odlišnou hodinovou dotací tělesné výchovy	
Název bakalářské práce v anglickém jazyce: The level of physical abilities of primary school pupils with different hourly subsidy for physical education	
Autor práce	Matěj Bareš
Název studijního oboru	TVS
Forma studia	prezenční
Vedoucí práce (včetně pracoviště FTVS UK)	PhDr. Pavel Hráský, Ph.D. (Laboratoř sportovní motoriky)
Konzultant práce (včetně pracoviště FTVS UK)	
Oponent práce (včetně pracoviště FTVS UK)	PhDr. Radka Peřinová, Ph.D. (Pedagogika, psychologie a didaktika)
Akademický rok	2020/2021

Hodnotící kritéria závěrečných prací

Závěrečné práce jsou hodnoceny počtem bodů, slovně a navrženým klasifikačním stupněm na základě jednotlivých kritérií. Vedoucí a oponent práce vypracují posudek, jehož součástí je bodové hodnocení jednotlivých aspektů práce (dle bodového rozpětí), slovní hodnocení jednotlivých aspektů práce, návrh klasifikačního stupně a jeho slovní zdůvodnění. Součástí oponentského posudku jsou také otázky k obhajobě.

Bodové rozpětí pro určení klasifikačního stupně je pouze doporučené, hodnotitel se od něj může v odůvodněných případech odklonit (vysoký odborný či společenský přínos může převážit drobné nedostatky, nebo naopak přes nesporné kvality práce v některých aspektech může být práce nedoporučena k obhajobě pro natolik zásadní pochybení v klíčovém aspektu).

Klasifikace navržená v posudcích není pro Komisi obhajoby závěrečné práce závazná, ta k posudkům přihlíží, ale rozhoduje se na základě průběhu obhajoby a vlastního uvážení. I přes jeden nebo dva nedoporučující posudky může student závěrečnou práci obhajovat před komisí.

Hodnocení jednotlivých aspektů teoretické a výzkumné práce

HODNOCENÁ POLOŽKA	POČET BODŮ
<p>ABSTRAKT (0-5 bodů)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obsahuje abstrakt všechny klíčové části (cíl a smysl práce, způsob řešení problému, nejzávažnější výsledky a implikace)? • Koresponduje abstrakt s obsahem práce a má přiměřený rozsah? • Obsahuje abstrakt adekvátní klíčová slova (klíčová slova by se neměla nacházet v názvu práce)? 	3
<p>Abstrakt (slovní hodnocení) Po formální stránce obsahuje abstrakt všechny náležitosti, obsah koresponduje s prací, má přiměřený rozsah. Klíčová slova nejsou dobře volena. Jsou zde užitá slova obsažená již v názvu práce (opakovaně) viz „tělesná výchova“ a „základní škola“. Jako problematický vidím „sportovní výkon“.</p>	
<p>ODŮVODNĚNÍ A REŠERŠE ODBORNÉ LITERATURY (0-25 bodů)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je zdůvodnění práce uvedené v úvodu logické? • Je popsána metoda rešerše? • Prokázal student schopnost vyhledat, prostudovat, tematicky utřídit a analyzovat odbornou literaturu? • Obsahuje rešerše literatury (část teoretická východiska práce) podrobnou zprávu o zvolené problematice vycházející z české i zahraniční literatury? <ul style="list-style-type: none"> • Je výběr literatury aktuální a její záběr vzhledem k tématu dostatečný (úplný)? • Je použitá literatura řádně citována? 	5

Odůvodnění a rešerše odborné literatury (slovní hodnocení)

Teoretická část práce má přiměřený rozsah. Obsah však plně nepokrývá oblast zájmu vymezenou cílem a úkoly práce. Úvodní kapitola a podkapitoly velmi stručně pojednávají o výchozím kurikulárním dokumentu (RVP ZV) a podmínkách možnosti navyšování počtu hodin tělesné výchovy ve školách. Autor při jejich zpracování využil především jednoho zdroje (Vlček, Janík; 2010). Bohužel se vůbec nevěnoval školním vzdělávacím programům, ve kterých se realizuje sledovaná diference v počtu hodin tělesné výchovy. Snaha autora postihnout toto (dle stanoveného cíle práce základní) kritérium (proměnou) je zjevná v trochu nepřehledné kapitole 4.2 Porovnání tematických plánů (a příslušné části přílohy).

Jako problematické vidím bakalantem inzerované zaměření školní tělesné výchovy na druhém stupni sportovně – výkonnostním směrem (str. 10). Jde o údajnou citaci z již zmiňovaného zdroje, která však byla účelově vytržena z kontextu. Vlček a Janík (2010) ve své studii zaměřené především na srovnávání kurikulárních dokumentů poukazují na tehdejší (více jak 10let staré) tendence, jak učitelé realizují různá pojetí tělesné výchovy bez ohledu na deklarovanou vzdělávací koncepci (str. 52). Autor bakalářské práce se tak snaží své osobní pojetí objektivizovat a obhájit následující rozsáhlé kapitoly teoretické části (2.4 až 2.10 tj. 21 stran z 25) věnované sportovnímu výkonu, především jeho kondiční složce s rozsáhlými citacemi metod rozvoje jednotlivých pohybových schopností. Vzdělávacímu obsahu školní tělesné výchovy, učivu ani očekávaným výstupům se autor nevěnuje. Zcela chybí jakékoli informace k dotčené věkové skupině (vyjma kratičké zmínky na str.34). Po kapitole 2.1.1 Časová dotace, v níž autor stručně nastiňuje koncept disponibilní časové dotace, následuje kapitola nazvaná Rozšíření tělesné výchovy číslovaná též 2.1.1 (sic!), která je však popřením koncepce uvedené v předchozí kapitole. Autor zde uvádí staré a již neplatné koncepty (bez uvedení odkazu na zdroj): vzdělávací program Základní škola fungoval od roku 1999 do zavedení RVP.; stejně tak Zásady pro zřizování sportovních tříd vycházely ze školského zákona (č. 29) i zákona o podpoře sportu (č. 115) rok 2004 – tedy před zavedením RVP. Lze tak poukázat na to, že autor zřejmě nepochopil princip, na kterém současný koncept dvoustupňového kurikula a disponibilní časové dotace funguje. V kapitole věnované diagnostice tělesné zdatnosti 2.2.1 jsou čtenáři poučeni „o nově vzniklé nauce, nazývané antropomotorika“. Autor zde bezmyšlenkovitě cituje nestory diagnostiky, autory motorických testů z roku 1983. V této kapitole se též autor bakalářské práce snaží účelově zkreslit zdrojová data. Citovaný Vrbas (2006) ve svém článku zdůrazňuje, že „tělesná zdatnost v dnešním pojetí není kategorie odrážející výkon – tzv. výkonově orientovaná zdatnost, ale zdravotně orientovaná zdatnost“. Vrbas tedy neodkazuje na testování sportovního výkonu, stejně tak ostatní citovaní autoři (Svatoň, Tupý; 1997), jak se snaží bakalant čtenářům podsouvat. Odkaz na klíčový zdroj, podle něž je bakalant zvolený diagnostický nástroj (OVOV) vhodný k hodnocení „tělesné zdatnosti“ (výkonově či zdravotně orientované?) - str.12 není v textu uveden dle citační normy: Česká kinantropologie (2016); tedy bez uvedení autora, a v odkazech na zdrojovou literaturu zcela chybí. Kapitola 2.3 je věnovaná obecné charakteristice Olympijského víceboje. Autor zvolil disciplíny Olympijského diplomu jako nástroj identifikace úrovně pohybových schopností potažmo tělesné zdatnosti u dětí. Chybí zde však jakákoli odborná analýza, odkaz, argumentace (např. co konkrétní test/disciplína identifikuje a v jaké míře). Zdá se, že autor nemá zcela ujasněno co, vlastně sleduje (úroveň pohybových schopností, tělesnou zdatnost, sportovní výkon...?) V textu (str. 14) autor uvádí: „Disciplíny jsou vybrány tak, aby testovaly všechny složky tělesné zdatnosti.“ O složkách zdatnosti však není v předchozí kapitole (věnované tělesné zdatnosti) ani v charakteristice Olympijského diplomu nic uvedeno.

<p>POUŽITÉ METODY A LOGIKA STRUKTURY PRÁCE (0-20 bodů)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Je cíl práce definován přesně, stručně a srozumitelně? • Jsou výzkumné otázky a hypotézy jasně stanoveny? • Uvádí a zdůvodňuje student konkrétní metody a postupy, které použil a na jejichž základě došel k výsledkům? • Jsou použité metody dobře a podrobně popsány tak, aby umožňovaly replikaci? Jsou uvedeny použité statistické metody a byla věnována pozornost reliabilitě a validitě dat? • Je zmíněna existence informovaného souhlasu a schválení projektu práce Etickou komisí UK FTVS? 	5
<p>Použité metody a logika struktury práce (slovní hodnocení)</p> <p>Cíl práce je srozumitelně formulován. Výzkumná otázka sice není uvedena, ale je natolik triviální, že výsledek celé práce lze předpokládat. Hypotézy jsou formulovány jasně. Sledované soubory jsou nestejně velké, jejich charakteristiky nedostatečné, takže nelze vyloučit vliv dalších faktorů na výsledek. Ačkoli autor zajistil svou osobní přítomností kvalitu sběru dat u provádění testů/disciplín, není zřejmé, jak pracoval (zjišťoval, kvalitativně rozlišoval) s informací o počtu tréninkových hodin u dětí (podle nichž byly děti následně rozdělovány do skupin). Dvě skupiny měly pouze po jednom žákovi. Statisticky nebyla početní nevyrovnanost nijak ošetřena, pracovalo se pouze s průměry a nejhorsími a nejlepšími výkony ve skupině. Z metodologického hlediska vykazuje práce značné rezervy.</p>	
<p>ZPRACOVÁNÍ TÉMATU A INTERPRETACE ZÍSKANÝCH POZNATKŮ (0-25 bodů)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odpovídají uváděné informace soudobému stavu poznání? • Neobsahuje práce zavádějící, či dokonce demagogická tvrzení a polopravdy? • Jsou výsledky prezentovány srozumitelně, stručně, přehledně a přesvědčivě (ať už prostým textem, tabelárně či graficky)? • Jsou získané výsledky náležitě zhodnoceny (zvláště statisticky) a objektivně interpretovány? • Jsou získané výsledky diskutovány v kontextu soudobého výzkumu? • Byly vzaty v potaz silné i slabé stránky práce? • Jsou závěry prezentovány srozumitelně a korektně? • Jsou učiněna doporučení pro další výzkum nebo opatření? 	5

Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků (slovní hodnocení)

Autor se snažil výsledkovou část zpracovat přehledně. Použil řadu grafů. Vhodnost použití konkrétního grafového zobrazení je v někdy diskutabilní, zejména v případech, kdy skupinu tvoří pouze jeden žák. Název kapitoly 5.3 Porovnání ročníků je zavádějící. (Autor neporovnává ročníky, ale uvádí přehled nejlepších, nejhorších a průměrných výkonů.) V Diskusi autor zajímavě navazuje na vlastní učitelské zkušenosti. Není však zřejmé, zda si je vědom limitů a omezení svého výzkumu. Chybí interpretace zjištěných výsledků vzhledem k relevantním zdrojům (předchozím znalostem).

ODBOBNÝ A SPOLEČENSKÝ PŘÍNOS (0-10 bodů)

- Zabývá se práce aktuálním/praktickým problémem?
- Je práce z hlediska oboru přínosná?

2

Odborný a společenský přínos (slovní hodnocení)

Zvolené téma je dlouhodobě aktuální. Práce nepřináší žádná nová ani neočekávaná zjištění.

FORMÁLNÍ ÚROVEŇ PRÁCE (0-15 bodů)

- Obsahuje práce všechny klíčové části?
- Je práce zpracována v dostatečném nebo přiměřeném rozsahu?

- Je práce logicky uspořádána?
- Má práce dobrou jazykovou úroveň?
- Je práce z formálního hlediska bez chyb? • Jsou správně používány zkratky?
- Jsou obrázky, tabulky či grafika jasně a srozumitelně označeny a popsány?
- Jsou přílohy řádně číslovány (označeny) a je na ně v textu řádně odkázáno (jsou-li obsaženy v práci)?

9

Formální úroveň práce (slovní hodnocení)

Po formální stránce obsahuje práce všechny klíčové části. Rozsah je přiměřený. Práce vykazuje dle kontroly Turnitin vyšší shodu (35 %). Je však zjevná autorova snaha uvádět důsledně zdroje z nichž čerpal. Ne vždy se to daří – viz již výše zmíněný lapsus v odkazu na časopis Česká kinantropologie (2016). Po jazykové stránce je práce na dobré úrovni. Bohužel se autor nevyhnul několika překlepům (např. „tetovaných“ místo „testovaných“ (str.12); „schpnosti“ místo „schopnosti“ (str.14); „výkonější“ místo „výkonnější“ (str. 46) apod. Tabulky a grafy jsou srozumitelně označeny i popsány. Práce obsahuje také jejich přehledné seznamy i přílohy na které je v textu odkazováno (jen příloha č. 4 Tematický plán pro TV ZŠ Dukelská Benešov je nešťastně naformátována).

Doporučená klasifikace práce podle bodového ohodnocení

Doporučený kvalifikační stupeň	Bodové rozpětí pro bakalářské práce
Výborně	100 - 81
Velmi dobře	80 - 61
Dobře	60 – 41

Práci klasifikuji stupněm: ---

Slovní zdůvodnění navrhovaného klasifikačního stupně:

Inzerované téma práce – hodinová dotace tělesné výchovy dlouhodobě rezonuje veřejností. Řada projektů se snaží vzhledem k současné situaci v oblasti zdraví dětí zvýšit podíl pohybu ve škole. Bohužel autor bakalářské práce, sám učitel tělesné výchovy, podcenil náležitosti nutné ke zpracování kvalitní závěrečné práce. Autor je ve svých východiscích nekonzistentní, vzbuzuje tak dojem, že nepochopil základní principy a nezískal hlubší vhled do problematiky. Práce vykazuje několik formálních a řadu obsahových i metodologických chyb. Přesto je zřejmé, že autor učinil při přepracovávání bakalářské práce pokrok, a tudíž práci doporučuji k obhajobě.

Práci doporučuji k obhajobě

Otázky k obhajobě práce:

- Jak a kdy probíhalo měření na školách? (Nezasáhl Vám do toho covid? Měřilo se u obou škol ve stejný čas? Kolik hodin Vám měření na jednotlivých školách zabralo?)
- Doplňte prosím klíčový zdroj identifikující OVOV jako vhodný diagnostický nástroj. Co tedy prostřednictvím OVOV zjišťujete? Jde o standardizovaný test (baterii)?
- Žáky jste rozdělil do skupin podle absolvovaného počtu tréninkových jednotek týdně. Ověřoval jste si nějak údaje? Zajímalo Vás, jaký druh sportu provozují (výkonnostní úroveň, intenzita tréninkového zatížení)?

Praha 18.8.2021

Místo a datum vypracování posudku

Radka Peřinová

Podpis oponenta práce